

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.9.2026.AT

Pani
Marta Jurowska
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
Gminy Radków
Ul. Mickiewicza 16
57-410 Ścinawka Średnia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 19.05.2026 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, 3 czerwca 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Usług Społecznych Gminy Radków w Ścinawce Średniej
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Marta Jurowska – Dyrektor Centrum Usług Społecznych Gminy Radków od 1.04.2025 r. do nadal. W okresie od 16.03.2019 r. do 31.03.2025 r. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Radkowie z siedzibą w Ścinawce Średniej. (dowód: akta kontroli str. 49-50)
Zakres kontroli	Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1.04.2025 r. do dnia 4.05.2026 r.
Podstawa prawna kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,3. art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³. Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r. (PNK-K.430.2.2025.TS).
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Od dnia 4 maja 2026 r. do dnia 29 maja 2026 r.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Agnieszka Toporowska-Karp – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodnicząca zespołu, działająca zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.191.2026.AT z dnia 9 kwietnia 2026 r.,2. Ewa Lasota – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler,

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 438)

² (t. j. Dz. U z 2026 r., poz. 158)

³ (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 79) – zwana dalej ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów.

działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody
Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.192.2026.AT z dnia 9
kwietnia 2026 r.

(dowód: akta kontroli str.19-22)

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, realizację przez Centrum Usług Społecznych Gminy Radków zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie okresu objętego kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w siedzibie Centrum Usług Społecznych Gminy Radków została przeprowadzona w dniach 4 i 5 maja 2026 r. Kontrolę wpisano do Książki kontroli pod poz. 14.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Zastępcę Dyrektora Centrum Usług Społecznych Gminy Radków Panią Monikę Fornal.

Podczas kontroli dokumenty udostępniała i udzielała wyjaśnień:

1. Pani Monika Fornal – Zastępca Dyrektora Centrum Usług Społecznych Gminy Radków.

Informacje ogólne:

Centrum Usług Społecznych Gminy Radków zostało powołane na mocy Uchwały Nr XIV/91/25 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 28 lutego 2025 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej Centrum Usług Społecznych Gminy Radków poprzez przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Radkowie z siedzibą w Ścinawce Średniej oraz nadania statutu Centrum Usług Społecznych Gminy Radków (tekst jednolity: Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 14 marca 2025 r., poz. 1338).

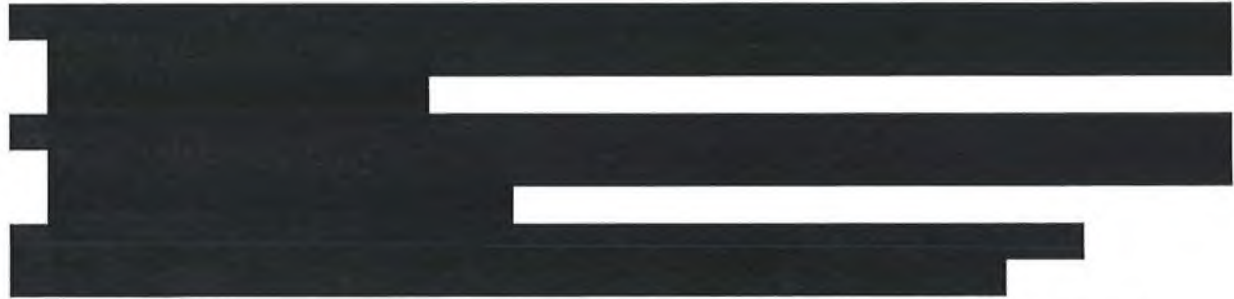
W okresie objętym kontrolą CUS działał w oparciu o:

- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 4/2025 Dyrektora Centrum Usług Społecznych Gminy Radków z dnia 1 kwietnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych Gminy Radków,
- Statut przyjęty Uchwałą nr XIV/91/25 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 28 lutego 2025 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej Centrum Usług Społecznych Gminy Radków poprzez przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Radkowie z siedzibą w Ścinawce

Średniej oraz nadania statutu Centrum Usług Społecznych Gminy Radków (tekst jednolity: Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 14 marca 2025 r., poz. 1338).

(dowód: akta kontroli str.51-52)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

5. Pani Marta Jurowska - Dyrektor Centrum Usług Społecznych Gminy Radków, do 31.03.2025 r. Ośrodka Pomocy Społecznej w Radkowie z siedzibą w Ścinawce Średniej, od 1.04.2025 r. do nadal w Centrum Usług Społecznych,
6. Pani Monika Fornal – Zastępca Dyrektora Centrum Usług Społecznych Gminy Radków, do 31.03.2025 r. Ośrodka Pomocy Społecznej w Radkowie z siedzibą w Ścinawce Średniej, od 1.04.2025 r. do nadal w Centrum Usług Społecznych Gminy Radków.

(dowód: akta kontroli str.53-54)

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Informacje o terminach składania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zamieszczone są na stronie CUS Gminy Radków w zakładce FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, na tablicach informacyjnych w siedzibie CUS, przez pracowników Centrum Usług Społecznych podczas wywiadów oraz poprzez kontakt telefoniczny”.

(dowód: akta kontroli str.55-56)

Centrum Usług Społecznych Gminy Radków realizuje wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego na konto bankowe wskazane przez wnioskodawcę lub w kasie UMiG Radków. Harmonogramy wypłat zamieszczone są na stronie CUS Gminy Radków w zakładce FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.

(dowód: akta kontroli str.57-58)

Centrum Usług Społecznych Gminy Radków pracuje codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30.

(dowód: akta kontroli str.59-60)

Z informacji przekazanej przez Zastępcę Dyrektora CUS Gminy Radków wynika, iż w okresie objętym kontrolą do CUS nie wpływały skargi osób korzystających ze wsparcia na jakość obsługi realizowanych zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli str.61-62)

A) Sprawy organizacyjne:

Burmistrz Miasta i Gminy Radków upoważnił następujące osoby:

1. Panią Martę Jurowską – Dyrektora CUS Gminy Radków na podstawie:

- ✓ Upoważnienia nr OR.0052.40.2025 z dnia 4.04.2025 r. do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych,
 - realizacji obowiązku wynikającego z art. 8 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania decyzji administracyjnych.

- 2. Panią Monikę Fornal – Zastępcę Dyrektora Centrum Usług Społecznych Gminy Radków na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr OR.0052.54.2025 z dnia 4.04.2025 r. do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych,
 - realizacji obowiązku wynikającego z art. 8 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania decyzji administracyjnych.

- 3. ██████████ - pracownika Centrum Usług Społecznych Gminy Radków na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr OA.0052.16.2022 z dnia 23.02.2022 r. do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.

- 4. ██████████ – pracownika Centrum Usług Społecznych Gminy Radków na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr OR.0052.18.2026 z dnia 30.04.2026 r. do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania,
 - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego,
 - zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku, gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

- 5. ██████████ – pracownika Centrum Usług Społecznych Gminy Radków na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr OR.0052.19.2026 z dnia 30.04.2026 r. do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania,
 - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego,
 - zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku, gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

- 6. ██████████ – pracownika Centrum Usług Społecznych Gminy Radków na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr OR.0052.17.2026 z dnia 30.04.2026 r. do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania,

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego,
- zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku, gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

(dowód: akta kontroli str. 103-106)

W trakcie kontroli w CUS Gminy Radków kontrolerzy stwierdzili brak upoważnienia dla Pani [REDAKTOWANE] do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Organ w wyniku niedopatrzenia nie wystąpił do organu o nadanie upoważnienia dla Pani [REDAKTOWANE] do prowadzenia zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wynikających z art. 12 ust.2 ww. ustawy. Pani Barbara Dereniuk powyższe zadania realizowała tylko do dnia 30-04-2025 r., od dnia 1 maja 2025 r. została przeniesiona do Zespołu do Spraw Finansowo-Księgowych i nie wykonuje zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”.

(dowód: akta kontroli str.113-116)

W związku z faktem, iż Pani [REDAKTOWANE] nie realizuje zadań objętych kontrolą od 1.05.2025 r., w powyższej sprawie nie będzie wydane zalecenie pokontrolne.

Działalność CUS Gminy Radków w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1.04.2025 r. do dnia kontroli Centrum Usług Społecznych Gminy Radków przyznał pomoc z funduszu alimentacyjnego 35 osobom uprawnionym. Wsparciem w tej formie objęto 26 rodzin.

W okresie objętym kontrolą wypłacono 391 świadczeń na łączną kwotę 219 122,98 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 355 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 36 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W powyższym okresie Ośrodek wydał 36 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym żadnej decyzji odmownej. Żaden z wnioskodawców nie wniósł odwołania do organu II instancji.

(dowód: akta kontroli str.64-66)

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 8 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 7 decyzjami administracyjnymi dla 7 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1. Z.N. – CUS/FA/04/2026/000156 z dnia 28.04.2026 r.
2. A.S. – CUS/FA/01/2026/000028 z dnia 23.01.2026 r.
3. M.L. – CUS/000039/FA/10/2025 z dnia 8.10.2025 r.
4. E.P. – CUS/000035/FA/10/2025 z dnia 3.10.2025 r.
5. M.K. – CUS/000041/FA/10/2025 z dnia 15.10.2025 r.
6. J.P. – CUS/000023/FA/09/2025 z dnia 9.09.2025 r.
7. M.P. – CUS/000022/FA/09/2025 z dnia 9.09.2025 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Organie wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 1 000,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39⁵ i art. 46⁶ k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

⁴ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 grudnia tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 stycznia następnego roku.

⁵ Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej "adresem do doręczeń elektronicznych", chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu. § 2. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem: 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (...).

⁶ Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 2 (A.S.) Organ przyznał prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez dogłębnego zbadania sprawy i kwestii dochodów rodziny. Z akt sprawy wynika, iż wnioskodawcy na podstawie postanowienia w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych z dnia 22 czerwca 2023 r. przysługiwały świadczenia alimentacyjne w kwocie 700,00 zł miesięcznie. Strona na podstawie ww. postanowienia była uprawniona do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego we wcześniejszych okresach świadczeniowych. Ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres 2025/2026, Organ nie wziął po uwagę kwestii kwot alimentów otrzymanych za rok kalendarzowy poprzedzający okres świadczeniowy. Nie wezwał o przedstawienie zaświadczenia od komornika sądowego o kwocie alimentów wyegzekwowanych za rok 2024, do czego był zobowiązany na podstawie § 5 pkt 7⁷ Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Rodzinnej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁸.
Tak prowadzone postępowanie narusza art. 7 k.p.a.⁹ oraz § 7 pkt 2¹⁰ ww. rozporządzenia.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Organ ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla Pani A.S. omyłkowo zasugerował się tylko datą wszczęcia egzekucji wskazanej na zaświadczeniu o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych, wydanym przez Komornika Sądowego nie uwzględniając Postanowienia z dnia 22 czerwca 2023 r. Sądu Okręgowego w Świdnicy w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych na rzecz Pani A.S. w kwocie 700 zł. Organ wystąpi do Komornika Sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne z wnioskiem o ustalenie wysokości wyegzekwowanych świadczeń alimentacyjnych na rzecz Pani A.M. w roku 2024”.

(dowód: akta kontroli str.77-82)

2. W sprawach nr 3 (M.L.), nr 4, (E.P.) nr 5 (M.K.), nr 6 (J.P.) w decyzjach przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Organ błędnie formułuje rozstrzygnięcia (osnowę) decyzji przyznających prawo do ww. świadczeń dla niepełnoletnich osób uprawnionych

⁷ Ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, uwzględnia się również: w przypadku, gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:

a) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów i dacie wszczęcia egzekucji (...).

⁸ (Dz. U. 2023 r., poz. 1341)

⁹ W toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

¹⁰ W przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

wskazując „przyznać Pani – (przedstawiciel ustawowy osób uprawnionych) świadczenie”. Tym samym naruszony został art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a.¹¹ oraz art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹².

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Organ w sprawie Pani E.P., Pani M.K., Pani M.L., Pani J.P. w rozstrzygnięciu decyzji omyłkowo wskazał ww. osoby jako osoby, którym zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Pracownik merytoryczny omyłkowo użył błędnego szablonu rozstrzygnięcia decyzji. Organ zobowiązuje się do prawidłowego wskazywania w rozstrzygnięciu decyzji osoby uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego”.

(dowód: akta kontroli str.83-84)

3. W sprawie nr 5 (M.K.) Organ przed wydaniem decyzji administracyjnej nr CUS/000041/FA/10/2025 z dnia 15.10.2025 r. przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie określonej zgodnie z art. 9 ust. 2 a¹³ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, nie zapewnił Stronie czynnego udziału w postępowaniu. Organ nie zawiadomił strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz nie wskazywał przesłanek negatywnych oraz nie pouczył Strony o możliwości przedłożenia dodatkowych dowodów celem wykazania spełnienia przesłanek zależnych od Strony. Odmowa ustalenia prawa do świadczenia nie spełnia w pełni żądań strony. Tak prowadzone postępowanie narusza art. 10 § 1 k.p.a.¹⁴ oraz art. 79 a § 1 k.p.a.¹⁵. Z przepisów k.p.a. wynika wprost obowiązek wskazania niespełnionych przesłanek do wydania decyzji zgodnej z żądaniem Strony, czyli ustaleniem prawa do wnioskowanych przez nią świadczeń w pełnej wysokości.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Organ w wyniku niedopatrzenia przed wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem Strony nie skierował do niej zawiadomienia z art. 10 k.p.a. w zw. z art. 79 k.p.a. Strona pomimo braku zawiadomienia zgodnie z art. 10 k.p.a. w zw. z art. 79 k.p.a. nie wniosła odwołania od decyzji”.

(dowód: akta kontroli str.85-86)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. brak dogłębnego zbadania sprawy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

¹¹ Decyzja zawiera oznaczenie rozstrzygnięcie.

¹² świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo

¹³ W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

¹⁴ organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

¹⁵ w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

2. błędna osnowa decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
3. niezapewnienie Stronie czynnego udziału w postępowaniu przed wydaniem decyzji dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego niezgodnej z żądaniem strony.

Działalność CUS Gminy Radków w obszarze postępowania w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

B) Postępowanie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Radków zarejestrowanych było 116 dłużników alimentacyjnych.

W okresie od 1.04.2025 r. do 4.05.2026 r. CUS Gminy Radków w 18 przypadkach skierował do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego. Otrzymano 6 wniosków od organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Przeprowadzono 7 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano 7 oświadczeń majątkowych. Do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy nie zobowiązano żadnego dłużnika. Informowano PUP o potrzebie aktywizacji 1 dłużnika alimentacyjnego. W żadnej sprawie Organ nie otrzymał od starosty informacji o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy. Organ wystąpił z 2 wnioskami do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienia do kierowania pojazdami. W okresie objętym kontrolą skierowano do starosty 1 wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz 1 wniosek o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Przekazano, w ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych 18 wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie CUS Gminy Radków wszczął 2 postępowania o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą Organ wydał 2 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz nie wydał żadnej decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Od treści wydanych decyzji żaden z dłużników alimentacyjnych nie wniósł odwołania do II instancji.

Do biur informacji gospodarczej przekazano 18 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

(dowód: akta kontroli, str.63-64)

CUS Gminy Radków zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
2. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.
3. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
4. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(dowód: akta kontroli, str.67-68)

Jedną z podstawowych zasad dotyczących działalności biur informacji gospodarczych jest aktualność udostępnianych za ich pośrednictwem informacji. Obowiązek zainicjowania aktualizacji informacji spoczywa na wierzycielu, który przekazał te informacje. Wynika on z art. 29 ust. 1¹⁶ i ust. 2¹⁷ ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 85) o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Żądanie aktualizacji powinno być złożone niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od powzięcia przez wierzyciela stosownej informacji powodującej powstanie obowiązku aktualizacji. *„Kto, będąc wierzycielem, w przypadku: 1) całkowitego wykonania zobowiązania albo jego wygaśnięcia, 2) stwierdzenia faktu nieistnienia zobowiązania, 3) powzięcia przez wierzyciela, który zawarł z biurem umowę, o której mowa w art. 12 ust. 1, wiadomości o odzyskaniu przez osobę utraconego dokumentu, o którym mowa w art. 17 - niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni, nie zażądał aktualizacji informacji od biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu lub o posłużeniu się cudzym dokumentem, podlega grzywnie do 30 000 złotych”*¹⁸.

W okresie objętym kontrolą Organ występował do biur informacji gospodarczej z wnioskiem o aktualizację informacji gospodarczych dot. dłużników alimentacyjnych, co potwierdza Zastępca Dyrektora Centrum Usług Społecznych Gminy Radków.

(dowód: akta kontroli str.69-72)

CUS Gminy Radków działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Centrum Usług Społecznych Gminy Radków w okresie od 1.04.2025 r. do 4.05.2026 r. jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Brak danych dotyczących osób zobowiązanych do alimentacji uniemożliwił podejmowanie czynności zawartych w ww. artykule. Wnioskodawcy w oświadczeniach dotyczących miejsca zamieszkania, wieku, zatrudnienia i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innej niż dłużnik alimentacyjny, zawiadamiali, że nie posiadają informacji na temat osób zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik”.

(dowód: akta kontroli, str.73-74)

¹⁶ W przypadku: 1) częściowego lub całkowitego wykonania zobowiązania albo jego wygaśnięcia, 2) powzięcia przez wierzyciela, który zawarł z biurem umowę, o której mowa w art. 12 ust. 1, wiadomości o odzyskaniu przez osobę uprawnioną utraconego dokumentu, którym posłużyła się osoba nieuprawniona, 3) powzięcia wiarygodnej informacji, że przekazane informacje gospodarcze są nieprawdziwe, 4) powzięcia wiarygodnej informacji o zmianie innych informacji gospodarczych przekazanych przez wierzyciela do biura, zgodnie z art. 14-18 - wierzyciel jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia tych informacji, wystąpić do biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu lub o posłużeniu się cudzym dokumentem, z żądaniem aktualizacji informacji gospodarczych, przekazując do biura aktualne dane.

¹⁷ W przypadku stwierdzenia faktu nieistnienia zobowiązania wierzyciel jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia tej informacji, wystąpić do biura, któremu przekazał dane o zobowiązaniu, z żądaniem usunięcia informacji gospodarczych dotyczących tego zobowiązania.

¹⁸ Art. 47 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec następujących dłużników alimentacyjnych:

1. K.S., 2. G.N., 3. P.P., 4. A.W., 5. Ł.W., 6. J.Ś., 7. R.W.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Organ informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Organ występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Działania wobec dłużników alimentacyjnych były podejmowane terminowo.

Centrum Usług Społecznych Gminy Radków w okresie objętym kontrolą nie zamieszczał w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacje, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych¹⁹ w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku, gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące, co wynika z art. 8 a ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁰.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Centrum Usług Społecznych Gminy Radków informuje, że w związku z realizacją obowiązku wynikającego z art. 8 a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest utworzone konto dla osoby upoważnionej w Krajowym Rejestrze Zadłużonych. Z uwagi na brak danych dotyczących dłużnika alimentacyjnego będącego obcokrajowcem, tutejszy organ nie zgłosił zadłużenia dłużnika do Krajowego Rejestru Zadłużonych. System KRZ nie przepuści danych dłużnika bez numeru PESEL, a obcokrajowcy ich nie posiadają”.

(dowód: akta kontroli str.75-76)

¹⁹ (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1909)

²⁰ Organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia przyznawane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów zamieszcza w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacje, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1909), w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach Organ podejmując działania wobec dłużników alimentacyjnych sporządzał pisma m.in. zawiadomienia z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k., wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, wezwania na wywiad alimentacyjny jako CUS, a nie jako organ właściwy, czyli burmistrz. Takie działanie narusza art. 2 ust. 9²¹ i 10²² w zw. z art. 8 b²³ i art. 12 ust. 1²⁴ i ust. 2²⁵ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Organ w wyniku pomyłki oznaczał pieczętką Centrum Usług Społecznych Gminy Radków wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, wezwania na wywiad, zawiadomienia z art. 209 k.k. W treści wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, wezwaniach na wywiad, zawiadomieniach z art. 209 k.k. zawsze było zacytowane upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Radków dla osoby upoważnionej do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnej. Organ zobowiązuje się do właściwego oznaczania organu właściwego na wnioskach o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, wezwaniach na wywiad, zawiadomieniach z art. 209 k.k. ”.

(dowód akta kontroli str.91-94)

W odniesieniu do opisanej nieprawidłowości stwierdzić należy, że osoby sporządzające pisma, powinny dbać o to, aby były one sporządzone prawidłowo. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę, aby zawierały rzetelne dane, które nie będą powodowały niedomówień i wprowadzały innych uczestników postępowania w błąd. Brak należytego sporządzenia pisma pozostaje w sprzeczności z zasadą obowiązku informowania stron²⁶. Udzielenie upoważnienia

²¹ organ właściwy dłużnika - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;

²² organ właściwy wierzyciela - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej;

²³ Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

²⁴ Postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela.

²⁵ Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji

²⁶ . art. 9 k.p.a.

dla pracownika CUS do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych nie skutkuje tym, że CUS staje się organem właściwym w tych sprawach.

2. W skontrolowanych sprawach Organ w zawiadomieniach kierowanych do dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym wykazywał stan zadłużenia dłużnika z tytułu należności wobec wierzyciela alimentacyjnego. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁷.

Przepis art. 27 ust. 7 pkt 2 zobowiązujący do poinformowania o wysokości zobowiązań wobec wierzyciela został uchylony.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Organ sugerując się zaświadczeniami o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych wydawanych przez komorników sądowych, na których wskazane są należności wobec wierzycielek alimentacyjnych, uznawał, że podanie takiej informacji może również być istotne dla dłużnika alimentacyjnego i przyczyni się do większej mobilizacji do spłaty zadłużenia. Organ w przyszłości nie będzie umieszczał w informacji kierowanej do dłużnika alimentacyjnego salda zadłużenia z tytułu należności wobec wierzyciela alimentacyjnego”.

(dowód: akta kontroli, str.95-98)

3. W skontrolowanej sprawie nr 5 (Ł.W) Organ nie poinformował komornika sądowego o podjętych działaniach i ich efektach. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁸.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Organ w wyniku niedopatrzenia nie poinformował Komornika Sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego Pana Ł.K. Powodem niedopatrzenia była wzmożona ilość obowiązków w dziale w miesiącu wrześniu 2025 r. (przyjmowanie wniosków oraz ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres 2025/2026). Organ bezzwłocznie zobowiązuje się poinformować Komornika Sądowego o podjętych działaniach wobec ww. dłużnika alimentacyjnego”.

(dowód: akta kontroli str.99-100)

4. W skontrolowanej sprawie nr 4 (A.W.) Organ w wyniku podjętych działań wobec dłużnika alimentacyjnego ustalił, iż jest on osobą bezrobotną zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy. Organ do dnia kontroli nie poinformował właściwego Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

²⁷ organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile adres zamieszkania dłużnika jest znany, oraz organowi właściwemu dłużnika: informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. poz. 732 i 1366) zaliczek alimentacyjnych, c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991 r. poz. 200, z późn. zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

²⁸ Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz organ prowadzący postępowanie egzekucyjne o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz ich efektach

Tym samym naruszony został art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁹.

Zastępca Dyrektora CUS wyjaśnił:

„Organ z uwagi na przeoczenie nie poinformował PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego po przeprowadzeniu z nim wywiadu alimentacyjnego w dniu 28 października 2025 r. Organ zobowiązuje się bezzwłocznie zawiadomić PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego Pana A.W.”.

(dowód: akta kontroli str.101-102)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. sporządzanie pism w sprawach dot. dłużników alimentacyjnych jako Centrum Usług Społecznych, a nie jako organ właściwy, czyli burmistrz,
2. nierzetelne sporządzanie informacji do dłużników alimentacyjnych,
3. brak informacji do komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego,
4. brak informacji do właściwego Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

Działalność CUS Gminy Radków w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak dogłębnego zbadania sprawy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
2. błędna osnowa decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
3. niezapewnienie Stronie czynnego udziału w postępowaniu przed wydaniem decyzji dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego niezgodnej z żądaniem strony,
4. sporządzanie pism w sprawach dot. dłużników alimentacyjnych jako Centrum Usług Społecznych, a nie jako organ właściwy, czyli burmistrz,
5. nierzetelne sporządzanie informacji do dłużników alimentacyjnych,
6. brak informacji do komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego,
7. brak informacji do właściwego Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

²⁹ 2. W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika (...) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Dogłębnie analizować sprawę przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wzywać Stronę o dostarczenie dokumentu lub do złożenia wyjaśnień w przypadku powzięcia wątpliwości co do okoliczności sprawy.
Podstawa prawna: art. 7 k.p.a. oraz § 7 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Rodzinnej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Prawidłowo formułować rozstrzygnięcie (osnowę) w decyzjach dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla małoletnich osób uprawnionych i przyznawać świadczenia małoletnim osobom uprawnionym.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a. w zw. z art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Zapewnić Stronie czynny udział w postępowaniu przed wydaniem decyzji dotyczącej przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, niezgodnej z żądaniem Strony.
Podstawa prawna: art. 10 k.p.a. w zw. z art. 79 a k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzić jako organ właściwy. Sporządzać pisma w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy, czyli burmistrz, a nie jako Centrum Usług Społecznych.
Podstawa prawna: art. 2 ust. 9 i 10 w zw. z art. 8 b i art. 12 ust. 1 i ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Rzetelnie sporządzać informacje do dłużnika alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
6. Informować komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika i ich efektach.
Podstawa prawna: art. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
7. Informować Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.
Podstawa prawna: 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Terminy wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³⁰, Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje pisemnie tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania

³⁰ Patrz przypis 2

wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego i w tej formie przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej oraz Burmistrzowi Miasta i Gminy Radków.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Ewa Oleniacz

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

.....
Podpis kierownika jednostki kontrolującej
(wojewody lub upoważnionej osoby)

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Radków
2. a/a

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	3967766.10572587.13507117
Nazwa dokumentu	wystąpienie pokontrolne CUS Radków.pdf
Tytuł dokumentu	wystąpienie pokontrolne CUS Radków
Sygnatura dokumentu	PS-NKPS.431.7.9.2026
Data dokumentu	2026-06-03
Skrót dokumentu	AA17C5EAD0C1D5C303B3B3CBCFDFC4151C2979D 6
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	2026-06-03 15:27:28
Podpisane przez	Ewa Oleniacz Zastępca Dyrektora
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.134.5.5.

Data wydruku: 2026-06-05

Autor wydruku: Toporowska-Karp Agnieszka (starszy specjalista)